

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2023-2024

Anul de studiu II / Semestrul 2

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificarea*	Cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric / istoric (COR 263302), istoriograf (COR 263303), asistent de cercetare în istorie (COR 263308).

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Cercetarea aplicată a patrimoniului cultural (II)			2.2. Cod disciplină	MCC 2202		
2.3. Titularul activității de curs							
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Conf. univ. dr. Cristian Ioan Popa						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs		3.3. seminar/laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	24	din care: 3.5. curs		3.6. seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					48
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					40
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	126
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite**	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cursul Cercetarea aplicată a patrimoniului cultural (I)
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoprojector
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Asigurarea unui mijloc de transport pentru excursiile documentare

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea și utilizarea resurselor specifice specializării și domeniilor conexe; dezvoltarea unei gândiri critice asupra lor. Integrarea cunoștințelor de specialitate în demersuri de evaluare și analiză critică a teoriilor, abordărilor, principiilor și practicilor din domeniu. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și a normelor deontologice specifice conservării și restaurării patrimoniului cultural.
Competențe transversale	Capacitatea îndeplinirii unor sarcini profesionale în afara domeniului principal al specializării. Coordonarea realizării unui proiect în echipă cu asumarea de roluri de conducere specifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	1. Cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și, în cadrul acesteia, a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului; utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite. 2. Utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea
---------------------------------------	--

	<p>unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului.</p> <p>4. Utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizia constructivă.</p> <p>5. Elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare, utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>6. Executarea unor sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională.</p> <p>7. Asumarea de roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții.</p> <p>8. Autocontrolul procesului de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale.</p>

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Bibliografie		
8.2. Seminar-laborator		
S1. Patrimoniul cultural: concept, legislație și practică	Problematizare	2 ore fizice
S2. Situația patrimoniului la Roșia Montană	Dezbateri	2 ore fizice
S3. Recuperarea patrimoniului: studiul de caz Colțești – Rimetea	Dezbateri	2 ore fizice
S4. Comunități dominante și comunități marginale – o perspectivă patrimonială. Istorie și arhitectură în orașele moderne: studiile de caz Aiud, Dej, Deva, Turda.	Dezbateri	2 ore fizice
S5. Monumentele în contextul dezvoltării urbane (pre)moderne și contemporane. Centre urbane uitate: studiile de caz Abrud, Cetatea de Baltă, Sic.	Dezbateri	2 ore fizice
S6. Monumentele în contextul dezvoltării urbane (pre)moderne și contemporane. Economie și dezvoltare urbană: studiile de caz Ocna Mureș și Zlatna.	Dezbateri	2 ore fizice
S7. Patrimoniul în mediul rural – evoluție și stare de fapt. Comunități multietnice: studii de caz	Dezbateri	2 ore fizice
S8. Patrimoniul în mediul rural – evoluție și stare de fapt. Biserici de lemn din județul Alba: studiile de caz Goiești și Cojocani.	Dezbateri	2 ore fizice
S9. Spații și locuri sacre în trecut și în prezent. Comunitățile evreiești și monumentele lor: studiile de caz Alba Iulia, Deva, Oradea, Bistrița.	Dezbateri	2 ore fizice
S10. Evoluția unui centru ecleziastic: Blajul.	Dezbateri	2 ore fizice
S11. Patrimoniul industrial.	Dezbateri	2 ore fizice
S12. Prezentarea referatelor	Dezbateri Evaluare prin colaborare	2 ore fizice
Bibliografie		
Bibliografie generală		
<i>Bisericile Muzeului Țăranului. Lunca Moșilor – 1700, Mintia – sec. XVIII, Bejan – sf. Sec. XVIII, Julița – 1787, Groșii Noi – 1807, Troaș – 1817, București, Martor, 2012.</i>		
Bolovan, Sorina Paula, et al., <i>Călătorie prin patrimoniul ecleziastic transilvănean. Ghid istoric, artistic și pastoral</i> , Cluj-Napoca, Mega, 2011.		
Ciobotă, Alexandru et alii, <i>Cimitirul ca element în evoluția peisajului cultural. Studiu de caz: cimitirele rurale din Banat</i> , Timișoara, Editura Universității de Vest, 2012.		
Ciobotă, Alexandru et alii, <i>Cimitirul ca element în evoluția peisajului cultural. Recomandări de protecție a caracterului etnic în cimitirele rurale românești, sârbești și ucrainene din Banat</i> , Timișoara, Editura Învieirea, 2013.		
Ciobotă, Alexandru et alii, <i>Cimitirul ca element în evoluția peisajului cultural. Comunități germane din Banat</i> , Timișoara, Editura Universității de Vest, 2015.		
<i>Circulația influențelor culturale reciproce între români și sași în sud-estul Transilvaniei reflectată în arhitectura vernaculară și evoluția contemporană a satelor din județele Sibiu și Brașov</i> , Brașov, Sibiu, București, 2004.		
Clark, Peter (Ed.), <i>Small Towns in Early Modern Europe</i> , Cambridge, Cambridge University Press, 2002.		
Cristache-Panait, Ioana, <i>Arhitectura de lemn din Transilvania. I. Județele Alba, Mureș și Harghita</i> , București, Museion, 1992.		
Cristache-Panait, Ioana, <i>Arhitectura de lemn din Transilvania I. Județele Alba, Mureș și Harghita</i> , București, Editura Museion, 1993.		
Curinschi-Vorona, Gh., <i>Arhitectură, urbanism, restaurare. Discurs asupra istoriei, teoriei și practicii restaurării monumentelor și siturilor istorice</i> , București, Ed. Tehnică, 1995.		
<i>Denkmäler in Rumänien. Monuments en Roumanie. Propositions du Comité Roumain de l'ICOMOS pour la liste du Patrimoine Mondial</i> , Bucharest, F. F. Press; München, Karl M. Lipp Verlag, 1995.		
Dumitran, Daniel, Ana Dumitran, Valer Moga, <i>Mărturii tăcute. Situația patrimoniului arhitectural într-o comunitate multietnică: Alba Iulia</i> , Alba Iulia, Altip, 2013.		
Dumitran, Daniel, Ileana Burnichioiu, <i>Sacred Space in Central and Eastern Europe from Middle Ages to the Late Modernity: Birth, Function, and Changes [Annales Universitatis Apulensis. Series Historica, nr. 18/I]</i> , Cluj-Napoca, Mega, 2014.		
Dumitran, Daniel, Marius Rotar, <i>Places of Memory. Cemeteries and Funerary Practices throughout the Time [Annales Universitatis Apulensis. Series Historica, nr. 19/II]</i> , Cluj-Napoca, Mega, 2015.		

Fabini, Hermann, *Atlas der siebenbürgisch-sächsischen Kirchenburgen und Dorfkirchen*, Hermannstadt, Monumenta Verlag; Heidelberg, AKSL, I-III, 1998-2000.

Fleșer, Gheorghe, Ioana Rustoiu, Ana Dumitran, *Biserici românești de zid din județul Alba. I. Protopopiatul ortodox Sebeș*, Alba Iulia, Altip, 2005.

Gaiu, Corneliu, Vasile Duda, *Topografia monumentelor din municipiul Bistrița*, vol. I. *Centrul istoric*, Cluj-Napoca, Ed. Accent, 2008; vol. II, Bistrița, Ed. Nosa Nostra, 2015.

Gheorghiu, Teodor Octavian, *Locuire și neașezare*, București, Paideia, 2002.

Guidance on Inventory and Documentation of the Cultural Heritage, Council of Europe Publishing, 2009.

Hoffman, Barbara T., ed., *Art and Cultural Heritage. Law, Policy, and Practice*, Cambridge University Press, 2006.

Ioan, Augustin, Hanna Derer, *Bisericile fortificate ale sașilor din Transilvania*, București, Ed. NOI Media Print, 2004.

Idem, *Arhitectura (supra)realismului socialist*, București, Paideia, 2012.

Ion, Narcis Dorin, *Elitele și arhitectura rezidențială în Țările Române (sec. XIX-XX)*, București, Oscar Print, 2011.

Ionescu, Grigore, *Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor*, București, Editura Academiei, 1982.

Istrate, Alexandru, *De la gustul pentru trecut la cercetarea istoriei. Vestigii, călătorii și colecționari în România celei de-a doua jumătăți a secolului XIX*, Iași, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2015.

Județul Timiș. Monumente de for public, Timișoara, Graphit, 2010.

Lángi, József, Ferenc Mihály, *Erdélyi falképek és festett faberendezések*, 1-3, Budapest, Állami műemlékhelyreállítási és restaurálási központ, 2003-2006.

Lazea, Andreea, *Pentru o antropologie a patrimoniului și patrimonializării. Perspective asupra monumentelor istorice în România*, Iași, Lumen, 2012.

Lestyán Ferenc, *Megszentelt kövek. A középkori erdélyi püspökség templomai*, I-II, Gyulafehérvár, 2000.

Licciardi, Guido, Rana Amirtahmasebi, eds., *The Economics of Uniqueness. Investing in Historic City Cores and Cultural Heritage Assets for Sustainable Development*, Washington, D.C., The World Bank, 2012.

Machat, Cristoph, ed., *Denkmaltopographie Siebenbürgen. Kreis Kronstadt*, Sibiu, Ed. Thausib; Thaur bei Innsbruck, Wort und welt Verlag, 1995.

Machat, Cristoph, ed., *Denkmaltopographie Siebenbürgen. Stadt Schässburg*, Köln, Reinland Verlag, 2002.

Maternitatea, izvorul vieții: 100 de ani de la inaugurarea monumentului „Sf. Maria” din Piața Maria din municipiul Timișoara, Timișoara, Eurostampa, 2008.

Mihalache, Andi, *Contribuții la istoria ideii de patrimoniu. Surse, evoluții, interpretări*, Iași, Ed. Universității „Al. I. Cuza”, 2014.

Moldovan, Horia, *Dezvoltare urbană și arhitectură în Transilvania și Țara Românească. Sibiu, Câmpulung, Curtea de Argeș, Târgoviște*, București, Editura Universitară „Ion Mincu”, 2012.

Moldovan, Mircea, *Sinagoga – arhitectură a monoteismului*, București, Paideia, 2003.

Monumente și plăci comemorative pentru germanii din România deportați în fosta Uniune Sovietică, Reșița, Banatul Montan, 2010.

Murádin, Jenő, *A megsebzett szobor: elpusztult vagy megsérült erdélyi magyar emlékművek repertórium* (The wounded statue: destroyed or damaged Transylvanian monuments repertory), Cluj-Napoca, Kriterion, 2008.

Navrud, Ståle, Richard C. Ready, eds., *Valuing Cultural Heritage. Applying Environmental Valuation Techniques to Historic Buildings, Monuments and Artifacts*, Edward Elgar Publishing, 2002.

Oberländer-Tárnoveanu, Irina, Aurelia Duțu, ed., *Muzee și colecții din România*, București, CIMEC, 2009.

Oprîș, Ioan, *Monumentele istorice din România (1850-1950)*, București, Ed. Vremea, 2003.

Păun, S., *Arhitectură tradițională românească*, București, 2001.

Popescu, Constantin N., *Satul și orașul în arhitectura civilă românească veche*, București, Editura Etnologică, 2011.

Porumb, Marius, *Dicționar de pictură veche românească din Transilvania. Sec. XIII-XVIII*, București, 1998.

Ricoeur, Paul, *Memoria, istoria, uitarea*, Timișoara, Amarcord, 2001.

Rusu, Adrian Andrei, *Gotic și renaștere la Vințu de Jos*, Cluj-Napoca, Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 1998.

Szabó, Bálint, Takács, Enikő, *Arhitectura vernaculară în regiunile multiculturale*, Cluj-Napoca, Utilitas, 2009.

Troițe. Valea Slănicului, București, Martor, 2010.

Woinaroski, Cristina, Cristina Al-Ali, Marta Jecu, *Lotizarea și Parcul Ioanid: arhitectura bucureșteană – secolul XIX și XX*, București, Simetria, 2005.

Wollmann Volker, *Un mileniu și jumătate de minerit aurifer la Roșia Montană*, Alba Iulia, 2017.

Wollmann Volker, *Patrimoniul preindustrial și industrial din România*, vol. I-VI, Sibiu, Honterus, 2010-2016.

Zamora, Luiza, *Lemn. Biserici din nordul Olteniei*, București, 2010.

Zamora, Luiza, *Zid. Ctitorii mărunte din nordul Olteniei*, București, 2013.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Familiarizarea cu principalele concepte utilizate în cadrul disciplinei și cu maniera de cercetare specifică le oferă posibilitatea studenților de a participa la proiecte de cercetare în cadrul specializării și în domeniile conexe, pe direcțiile prioritare ale cercetării. Ei își pot valorifica astfel pregătirea profesională acumulată în timpul studiilor.

Conținutul disciplinei a fost evaluat de către Comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu, în componența căreia intră și câte un reprezentant al absolvenților și al angajatorilor.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea adecvată a conținuturilor	Orală: conversație și expunere liberă	25%
	Parcurgerea bibliografiei		25%
	Frecvență		10%
	Participarea regulată la dezbateri	Practică: referat	40%
10.6 Standard minim de performanță: pentru promovarea disciplinei este necesară obținerea notei minime 5.			

Demonstrarea competențelor în descoperirea și utilizarea resurselor bibliografice și arhivistice specifice specializării și în realizarea unui discurs istoriografic coerent, cu finalitate pedagogică sau științifică, prin realizarea unei cercetări aplicate referitoare la subiectele de seminar, bazate pe investigarea bibliografiei speciale și pe documentare de teren. Referatul va fi predat, în formă scrisă revizuită, la sfârșitul semestrului.

Data completării
18.07.2023

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
29.09.2023

Semnătura directorului de departament